

Afdeling	: WIZ - Werk, Inkomen en Zorg	Raadsvoorstel: DJ-1745087
Naam opsteller voorstel	: Maartje Lambers m.lambers@weert.nl / 0495-575887	Zaaknummer: 1745080
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	

Onderwerp

Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2022.

Voorstel

1. De gewijzigde Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2022 vast te stellen.
2. De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2017 in te trekken.

Inleiding

De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ (hierna: de Verordening) bevat regels op grond waarvan het college de bijstand kan verlagen (sanctioneren) indien een bijstandsgerechtigde niet voldoet aan de door het college opgelegde verplichtingen. Bij het opleggen van een maatregel wordt rekening gehouden met de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van de bijstandsgerechtigde. De menselijke maat is leidend, vooral als het gaat om kwetsbare personen. Een maatregel wordt opgelegd als laatste middel om gedragsverandering in gang te zetten.

De Wet Inburgering is per 1 januari 2022 in werking getreden. Als gevolg hiervan zijn er wijzigingen in de Participatiewet ontstaan. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen waardoor er aanleiding was om een aantal artikelen aan te passen/te optimaliseren.

Beoogd effect

Het voorkomen en tegengaan van fraude en misbruik binnen de kaders van de Participatiewet, IOAW en IOAZ.

Beoogd(e) doel(en)

De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert aanpassen naar recente en actuele wijzigingen binnen de (aanverwante) wet- en regelgeving.

Argumenten

- 1.1 Per 1 januari 2022 is de Wet Inburgering in werking getreden. Hierdoor is er een nieuwe verplichting in de Participatiewet opgenomen. De zogenaamde financiële ontzorging. Op grond van de Wet Inburgering en de Participatiewet moet een inburgeringsplichtige zich gedurende een half jaar financieel laten ontzorgen. Dit is een verplichting.
Wanneer de inburgeringsplichtige niet voldoet aan deze verplichting dan kan het college een maatregel opleggen. In de nieuwe Verordening is opgenomen dat het college in zo'n geval de uitkering verlaagt met 10% gedurende 1 maand. Bij het opleggen van een maatregel wordt altijd rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van een belanghebbende en de maatregel dient in verhouding te staan tot de gedraging. Daarom is er gekozen voor een (relatief milde) maatregel

van 10% gedurende 1 maand. Het opleggen van de maatregel is niet bedoeld om opzettelijk leed toe te brengen, maar om belanghebbende te stimuleren om zijn of haar gedrag in de toekomst te verbeteren. Deze wijziging is opgenomen in artikel 7 onderdeel a van de Verordening.

1.2 Daarnaast is in de Verordening geregeld dat wanneer er tegelijkertijd sprake is van boetewaardig gedrag op grond van de Wet inburgering én een verlaging(maatregel) aan de orde is op grond van de Participatiewet, het college kiest voor de meest gunstige gevolg voor de belanghebbende: het opleggen van een maatregel op grond van deze Verordening (artikel 14 lid 2).

1.3 Artikel 11 van de Verordening is gewijzigd. In het geval dat een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening van het bestaan heeft getoond moet het college de bijstand verlagen. Bijvoorbeeld in het geval er sprake was van het verkwisten van een vermogen of het niet aanvragen van een voorliggende voorziening wordt in de bestaande Verordening een generieke verlaging toegepast van 100% voor de duur van 1 maand, ongeacht het benadelingsbedrag.

In Verordening die thans aan u voor ligt wordt het percentage van verlaging gekoppeld aan het benadelingsbedrag:

- 10% verlaging van de bijstandsnorm gedurende 3 maanden bij een benadelingsbedrag tot € 7.500,-;
- 15% van de bijstandsnorm gedurende 3 maanden bij een benadelingsbedrag tussen de € 7.500,- en € 25.000,-;
- 20% van de bijstandsnorm gedurende 3 maanden bij een benadelingsbedrag vanaf € 25.000,- of meer.
- Toont een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid van het bestaan en is de hoogte van het benadelingsbedrag niet vast te stellen, dan is de verlaging in principe 20% van de uitkeringsnorm voor de duur van één maand.

Het college zal bij de vaststelling van de verlaging rekening houden met de persoonlijke omstandigheden en de individueel vastgestelde verplichtingen. Door een differentiatie te maken aan de hand van het benadelingsbedrag in plaats van één generieke verlaging, wordt er meer passend afgestemd naar de aard van de gedraging en mate van verwijtbaarheid.

Op deze wijze wordt er een evenwichtiger en rechtvaardigere systematiek geïntroduceerd in de Verordening.

1.4 In artikel 13 van de Verordening staan een aantal overige verplichtingen zoals de medewerkingsverplichting volgens artikel 17 lid 2 van de Participatiewet en artikel 13 lid 2 van de IOAW/IOAZ; of verplichtingen die bijdragen aan arbeidsinschakeling, of die verband hebben met de aard en het doel van een bepaalde vorm van bijstand of die bijdragen aan vermindering of beëindiging van bijstand (artikel 55 Participatiewet).

De Centrale Raad van Beroep heeft recent een uitspraak gedaan waarin zij heeft geoordeeld dat het niet inleveren van bankafschriften geen schending van de inlichtingenplicht (art 17 lid 1 PW) oplevert maar een schending van de medewerkingsverplichting als bedoeld in artikel 17 lid 2 Participatiewet. Omdat artikel 13 geen differentiatie kent in soort van inlichtingen is een aanpassing gedaan waardoor er een onderscheid is gemaakt in inlichtingen die te maken hebben met de woon- en/of leefsituatie (50% voor de duur van 1 maand) of het inleveren van documenten (20% voor de duur van 1 maand).

1.5 Het college kan de bijstand ook verlagen wanneer een belanghebbende zich zeer ernstig misdraagt tegenover personen en instanties die belast zijn met de

uitvoering van de Participatiewet, bijvoorbeeld in het geval van bedreigingen of fysiek geweld tegen materiële zaken en personen. In de bestaande Verordening is een afwijkende recidive systematiek opgenomen die zorgde voor onduidelijkheid. In de voorgestelde Verordening is de recidive systematiek in overeenstemming gebracht met de rest van de Verordening (artikel 14).

- 1.6 Tenslotte, hebben wij de nieuwe Verordening geschreven in 'klare taal' en een aantal redactionele aanpassingen gedaan. Gemeentelijk beleid wordt op de eerste plaats gemaakt voor inwoners. We moeten als gemeente te volgen zijn voor onze inwoners in het algemeen en voor de doelgroep van de Participatiewet in het bijzonder. Daarvoor is het belangrijk dat het beleid logisch in elkaar zit en dat inwoners kunnen begrijpen wat de gemeente belangrijk vindt en wat zij van inwoners verwacht. Hiervoor is heldere en eenduidige taal belangrijk.

Kanttelingen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële gevolgen

Uitvoering van de Verordening vindt plaats binnen het BUIG-budget voor de uitkeringen. De Verordening betreft mogelijke sancties met betrekking tot de uitkeringen. Het opleggen van een sanctie leidt tot lagere uitkeringslasten. Echter gelet op het geringe aantal sancties die worden opgelegd heeft het besluit nagenoeg geen financiële gevolgen.

Participatie

De Participatieraad Sociaal Domein gemeente Weert heeft op 23 mei 2022 mondeling een positief advies afgegeven en luidt als volgt (notulen vergadering 23 mei 2022 Participatieraad Weert Sociaal Domein):

4. *Afstemmingsverordening Pw, Ioaw, Ioaz*
De aanleiding is de nieuwe wet Inburgering per 1 januari 2022. Met ingang van deze wet heeft de gemeente een ontzorgingsplicht van een half jaar. Daarnaast is artikel 11 gewijzigd naar maximaal 3 maanden en mildere maatregelen. Participatieraad is akkoord Opmerking PR: cliëntondersteuner mist in het stuk. Ook moet de communicatie helder zijn door bijvoorbeeld voorbeelden te gebruiken.

De aanpassing van de Verordening is regionaal voorbereid in de Werkgroep Inkomen met de gemeenten: Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Leudal en Weert.

Communicatie

De Verordening wordt gepubliceerd op overheid.nl. en de gemeentelijke website.

Planning en uitvoering

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

Concept Afstemmingsverordening Participatiewet, Ioaw en Ioaz gemeente Weert 2022.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-1745087

Advies raadscommissie

-

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 oktober 2022

besluit:

1. De gewijzigde Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2022 vast te stellen.
2. De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2017 in te trekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 november 2022.

De griffier,	De voorzitter,
 mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	 mr. R.J.H. Vlecken